

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 55/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 33Ek/3968/2021 z 30. novembra 2022 a sp. zn. 33Ek/3968/2021 z 25. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušenie napadnutých uznesení a žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je povinným v exekučnej veci oprávnenej [REDAKOVANÉ] o vymoženie 150 eur s prísl. vedenej pred súdnym exekútorom [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 114EX 1153/21 (konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 33Ek/3968/2021). Exekučným titulom je rozkaz o uložení pokuty za správny delikt prevádzkovateľa vozidla Okresného úradu Bardejov č. OU-BJ-OCDPK-2019/00139 z 9. januára 2019. V decembri 2021 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie o začatí exekúcie, na čo reagoval podaniami z 23. decembra 2021 a zo 7. januára 2022 označenými ako návrhy na zastavenie exekúcie, ktoré odôvodnil tým, že mu nie je jasné, z akých dôvodov sa exekúcia vedie, resp. skutočnosťami týkajúcimi sa faktúry od spoločnosti [REDAKOVANÉ]

3. Okresný súd uznesením z 30. novembra 2022 vydaným vyšším súdnym úradníkom oba návrhy sťažovateľa zamietol, keďže v prvom návrhu podanom v zákonnej 15-dňovej lehote

neuviedol žiaden dôvod uvedený v § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, a druhý návrh podaný po uplynutí 15-dňovej zákonnej lehoty obsahoval tvrdenia nesúvisiace s predmetom exekúcie.

4. V sťažnosti proti tomuto uzneseniu sťažovateľ namietal, že až z jeho odôvodnenia sa dozvedel o podstate exekúcie, že ide o dopravný delikt. Rozkaz o uložení pokuty za správny delikt prevzal osobne na okresnom úrade až 29. decembra 2022 a nikdy predtým mu nebol doručený, keďže na uvedenej adrese ([REDACTED], pozn.) nebýva od roku 2017, po tom, čo sa presťahoval do Čiernej nad Tisou. Zároveň predložil potvrdenie o prechodnom pobyte na adrese [REDACTED], od 19. septembra 2017 do 11. apríla 2019.

5. Sudca okresného súdu napadnutým uznesením z 25. septembra 2023 sťažnosť zamietol. V odôvodnení ozrejmil rozdiely medzi návrhmi na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 2 a § 61k ods. 3 Exekučného poriadku a z nich vyplývajúcu koncentráciu konania, v zmysle ktorej exekučný súd návrh na zastavenie exekúcie zamietne, ak povinný dôvody zastavenia exekúcie neuplatnil včas. Sťažovateľ spochybnil doručenie exekučného titulu až v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Táto námietka vznesená až po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nebola podľa okresného súdu spôsobilá vyvolať žiadne právne účinky, keďže nedoručenie exekučného titulu exekučný súd nemohol zistiť *ex officio* z predložených listín, ale len na základe riadneho splnenia povinnosti povinného tvrdiť a navrhnúť dôkazy. Okresný súd v prejednávanej veci nevzhliadol ani výnimku v zmysle § 61k ods. 3 Exekučného poriadku (že ide o skutočnosť, ktorú sťažovateľ bez svojej viny nemohol uplatniť skôr). Neakceptoval argumentáciu sťažovateľa, že nevedel, o aký exekučný titul ide, keďže už zo záhlavia upovedomenia o začatí exekúcie jednoznačne vyplýva, že ním je rozhodnutie okresného úradu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje arbitrárnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu (vydaného sudcom), ktorý sa nevysporiadal s jeho námietkou, že mu exekučný titul nebol nikdy doručený. Odkazuje na judikatúru ústavného súdu (II. ÚS 545/2010, IV. ÚS 104/2019), v zmysle ktorej je exekučný súd povinný skúmať splnenie formálnych i materiálnych predpokladov na vedenie exekúcie v každom štádiu vedenia exekúcie. V prípade, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže súd exekúciu zastaviť aj bez návrhu. Tým, že okresný súd porušil svoju povinnosť *ex officio* posúdiť, či exekučný titul je formálne vykonateľný, porušil označené práva sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a napadnutým uznesením sudcu okresného súdu o zamietnutí sťažnosti proti tomuto uzneseniu v dôsledku ich arbitrárnosti a porušenia povinnosti skúmať formálnu vykonateľnosť exekučného titulu.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom okresného súdu:

9. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka, keďže ho už preskúmal na základe sťažnosti sťažovateľa sudca okresného súdu, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením vydaným sudcom okresného súdu:

10. Ústavný súd už opakovane judikoval, že pri uplatňovaní jeho právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

11. Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie okresného súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré proti nemu sťažovateľ uplatňuje.

12. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia ústavný súd uvádza, že na námietku sťažovateľa uvedenú v sťažnosti, že mu nikdy nebol doručený exekučný titul, okresný súd reagoval v bode 16, keď konštatoval, že námietka o nedoručení exekučného titulu bola vznesená po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, preto na ňu neprihliadal. Ustálil, že ide o námietku, ktorú musí tvrdiť účastník konania, a je neprípustné, aby *ex offio* zastavil exekúciu z dôvodu, ktorý je zistiteľný len na základe splnenia povinnosti povinného tvrdiť a navrhnuť dôkazy. Zároveň uzavrel, že vzhľadom na záhlavie upovedomenia o začatí exekúcie, ktoré obsahuje aj označenie exekučného titulu, nejde o skutočnosť, ktorú povinný bez vlastnej viny nemohol uplatniť skôr, a teda o výnimku vyplývajúcu z § 61k ods. 3 Exekučného poriadku.

13. K sťažovateľom odkazovanej staršej judikatúre ústavného súdu možno uviesť, že po „veľkej“ novele Exekučného poriadku v roku 2017 sa podstatne zmenili možnosti povinného brániť sa voči

exekučnému titulu. Podstatnou zmenou je skutočnosť, že v exekučnom konaní sa prísne uplatňuje tzv. koncentračná zásada. V jej zmysle musí povinný v návrhu na zastavenie exekúcie uviesť všetky skutočnosti, ktoré odôvodňujú zastavenie exekúcie, a to v lehote 15 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, inak sa vystavuje riziku, že na opomenuté skutočnosti nebude súd neskôr prihliadať. V ďalšom návrhu na zastavenie exekúcie totiž môže uviesť len tie skutočnosti, ktoré vznikli po podaní predošlého návrhu na zastavenie exekúcie, resp. tie, ktoré bez svojej viny nemohol uplatniť skôr. Inými slovami, ak bude povinný nedbanlivý na začiatku exekúcie a v návrhu na zastavenie exekúcie neuvedie všetky relevantné skutočnosti, ktoré odôvodňujú zastavenie exekúcie, nebude môcť tieto skutočnosti neskôr uplatniť, a to ani v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. K uplatňovaniu koncentračnej zásady sa ústavný súd venoval napr. v konaniach vedených pod sp. zn. I. ÚS 149/2022, I. ÚS 119/2020.

14. Sťažovateľ v návrhu na zastavenie exekúcie v zákonom ustanovenej lehote 15 dní vyplývajúcej z § 61k ods. 2 Exekučného poriadku neuviedol žiadne zákonom predpokladané dôvody a ani v návrhu na zastavenie exekúcie po uplynutí 15-dňovej lehoty neuviedol dôvody, ktoré by sa týkali predmetnej exekúcie. Až v následnej sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí týchto návrhov (podanej po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie) uviedol skutočnosť, že mu exekučný titul nebol doručený (táto skutočnosť však bola prítomná už v čase podania prvého návrhu na zastavenie exekúcie). Preto, pokiaľ sa okresný súd v okolnostiach danej veci formálnou vykonateľnosťou exekučného titulu osobitne nezaoberal s poukazom na koncentráciu konania (§ 61k ods. 2 Exekučného poriadku), nemožno mu tento postup vyčítať a vidieť v tom nedostatok odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktorý by mal spôsobiť zásah do práv sťažovateľa (porovnaj aj I. ÚS 149/2022, I. ÚS 119/2020).

15. Exekučný súd má možnosť exekúciu zastaviť, aj keď povinný právnu skutočnosť neuplatnil včas, ale iba pokiaľ ide o dôvod, pre ktorý je potrebné zastaviť exekúciu aj bez návrhu. Do úvahy potom prichádzajú dva okruhy dôvodov, pre ktoré môže exekučný súd zastaviť exekúciu aj bez návrhu. Po prvé, ak ide o dôvod, pre ktorý mal exekučný súd návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť, teda dôvod, ktorý mal exekučný súd zistiť z návrhu a jeho príloh. Po druhé, ak právna skutočnosť, ktorá je dôvodom na zastavenie exekúcie, je zistiteľná z vlastnej činnosti exekučného súdu, prípadne zo súdnych či verejných registrov (napríklad zrušenie exekučného titulu v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku) (porov. aj Števček, M., Kotrecová, A., Tomašovič, M., Molnár, P. a kol. Exekučný poriadok. Komentár. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018. s. 363 a nasl.). V prejednávanej veci však možno bez ďalšieho ustáliť, že skutočnosť, že exekučný titul nebol sťažovateľovi riadne doručený z dôvodu, že sa nezdržiaval na adrese, na ktorú mu bol doručovaný, nemohla byť okresnému súdu známa z návrhu na vykonanie exekúcie ani z jeho príloh, a nebola ani zistiteľná z vlastnej činnosti súdu.

16. K dostatočne odôvodnenému a udržateľnému záveru okresného súdu o absencii výnimky vyplývajúcej z § 61k ods. 3 Exekučného poriadku možno len dodať, že po doručení upovedomenia o začatí exekúcie mal sťažovateľ možnosť sa efektívne brániť proti exekúcii. Vzhľadom na údaje uvedené v upovedomení [aj v samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie «na základe exekučného titulu – rozhodnutia Okresného úradu Bardejov, č. OU-BJ-OCDPK-2019/00139 zo dňa 09.01.2019 – označeného ako Rozkaz o uložení pokuty za správny delikt prevádzkovateľa vozidla (ďalej len „Rozkaz Okresného úradu Bardejov“ alebo „Rozkaz“)] ústavný súd nepovažoval za dôvodnú námietku sťažovateľa, že mu súdny

exekútor neposkytol informácie o exekučnom titule, resp. že sa mylne domnieval, že ide o pohľadávku spoločnosti [REDACTED]

17. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, § 611 ods. 3 druhá veta Exekučného poriadku obsahuje pravidlo vychádzajúce z koncentračnej zásady, podľa ktorého ak súd návrh na zastavenie exekúcie zamietol z dôvodu, že návrh bol podaný oneskorene, i keď tu taký dôvod je, povinný má právo domáhať sa vrátenia plnenia žalobou podanou proti oprávnenému. Ide o tzv. žalobu z „lepšieho práva“, ktorá má za cieľ odstrániť napätie medzi požiadavkami hmotného a procesného práva. Právna istota tretích osôb, ktoré dobromyseľne nadobudli majetok z exekúcie, však nemôže byť dotknutá. Súd pri existencii takéhoto inštitútu môže posudzovať namietané skutočnosti prísnejšie.

18. Na základe všetkých uvedených skutočností je podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie okresného súdu v súlade s platnou právnou úpravou a stabilizovanou judikatúrou, teda je ústavne konformné, na základe čoho konštatuje, že mu nemožno vytknúť vady, ktoré by viedli k porušeniu práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy či čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Odmietnutím ústavnej sťažnosti v celom rozsahu stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu